

Türk Ceza Kanunu

Türk Ceza Kanunu 12.10.2004 tarihli ve 25611 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. Kanunun; “imar kirliliğine neden olma” başlıklı 184 üncü maddesi yayımı tarihinde, “çevrenin kasten kirlenmesi” başlıklı 181 inci maddesinin birinci fıkrası ile “çevrenin taksirle kirlenmesi” başlıklı 182 nci maddesinin birinci fıkrası yayımı tarihinden itibaren iki yıl sonra, diğer hükümleri ise 1 Nisan 2005 tarihinde yürürlüğe gireceği hükme bağlanmıştır.

Kanunun “imar kirliliğine neden olma” başlıklı 184 üncü maddesi ile yapı ruhsatı alınmadan veya ruhsata aykırı olarak bina yapan veya yaptıran kişi ile yapı ruhsatı almadan başlanan inşaatlarda kurulan şantiyelere altyapı hizmetleri götürülmesine izin veren kişi hapis cezası ile cezalandırılmaktadır.

Bu ceza hükümleri ancak belediye sınırları içinde ve özel kanunlarla belirlenen alanlarda uygulanmaktadır. Kanunun madde gerekçesinde organize sanayi bölgeleri özel imar rejimine tabi bölge niteliği olarak örnek gösterilmekte ve sinai ürünlerin üretiminin yapıldığı tesisler açısından bu sınırlamanın kabul edilmediği, köy sınırları içinde inşa edilen, sinai ürünlerin üretiminin yapıldığı tesisler açısından da bu madde hükümlerinin uygulanabileceği belirtilmektedir.

Kanunun 184 üncü maddesi 5 inci fıkrasına göre kişi ruhsatsız ya da ruhsata aykırı olarak yaptığı veya yaptırdığı binayı imar planına ve ruhsata uygun hale getirmesi durumunda açılan davalar ile alınan cezalar ortadan kalkmaktadır.

Türk Ceza Kanunun yürürlüğe giren 184 üncü maddesi şu şekilde düzenlenmiştir.

“İmar kirliliğine neden olma

MADDE 184- (1) Yapı ruhsatı alınmadan veya ruhsata aykırı olarak bina yapan veya yaptıran kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Yapı ruhsatı alınmadan başlatılan inşaatlar dolayısıyla kurulan şantiyelere elektrik, su veya telefon bağlantısı yapılmasına müsaade eden kişi, yukarıdaki fıkra hükmüne göre cezalandırılır.

(3) Yapı kullanma izni alınmamış binalarda herhangi bir sinai faaliyetin icrasına müsaade eden iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(4) Üçüncü fıkra hariç, bu madde hükümleri ancak belediye sınırları içinde veya özel imar rejimine tabi yerlerde uygulanır.

(5) Kişinin, ruhsatsız ya da ruhsata aykırı olarak yaptığı veya yaptırdığı binayı imar planına ve ruhsatına uygun hale getirmesi halinde, bir ve ikinci fıkra hükümleri gereğince kamu davası açılmaz, açılmış olan kamu davası düşer, mahkum olunan ceza bütün sonuçlarıyla ortadan kalkar.”

5272 sayılı Belediye Kanunu

Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet SEZER tarafından yayınlanması kısmen uygun bulunmayan Belediye Kanununun 3, 14. ve Geçici 4. maddelerinin Türkiye Büyük Millet Meclisince bir kez daha görüşülmesi için TBMM Başkanlığı’na geri gönderilmişti. TBMM Belediye Kanununu tekrar görüşerek kabul etti ve 5272 sayılı “Belediye

Kanunu” 24.12.2004 tarihli ve 25680 sayılı Resmi Gazete yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Kanun belediyenin kuruluşunu, organlarını, yönetimini, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esaslarını düzenlemektedir.

Belediye Kanununda Nüfusu 5.000 ve üzerinde olan yerleşim birimlerinde belediye kurulabilmesine olanak sağlanmakta, il ve ilçe merkezlerinde belediye kurulması zorunlu olmaktadır. Ayrıca belediyeleri kurulması ile ilgili sınırlanmalar getirilmektedir.

Kanunda yeni kurulan bir belediyenin sınırları, kuruluşu izleyen altı ay içinde nasıl tespit edileceğine ilişkin hükümler yer almaktadır.

Kanunda Belediye meclisinin görev ve yetkileri arasında planlamayı doğrudan ilgilendiren; Stratejik plan ile yatırım ve çalışma programlarını, belediye faaliyetlerinin ve personelinin performans ölçütlerini görüşme ve kabul etme; Belediyenin imar planlarını görüşme ve onaylama, büyükşehir ve il belediyelerinde il çevre düzeni planını kabul etme; Belediye tarafından çıkarılacak yönetmelikleri kabul etmek; Mücavir alanlara belediye hizmetlerinin götürülmesine karar verme; İmar planlarına uygun şekilde hazırlanmış belediye imar programlarını görüşerek kabul etme olarak sıralanmaktadır.

Kanun uyarınca stratejik plan, varsa üniversiteler ve meslek odaları ile konuyla ilgili sivil toplum örgütlerinin görüşleri alınarak hazırlanmakta ve belediye meclisi tarafından kabul edildikten sonra yürürlüğe girmektedir.

Nüfusu 50.000’ın altında olan belediyelerde stratejik plan yapılması zorunlu olmamakla, stratejik plan ve performans planı bütçenin hazırlanmasına esas teşkil etmekte ve belediye meclisinde bütçeden önce görüşülerek kabul edilmektedir.

Belediye; yangın, sanayi kazaları, deprem ve diğer doğal afetlerden korunmak veya bunların zararlarını azaltmak amacıyla beldenin özelliklerini de dikkate alarak gerekli afet ve acil durum planlarını yapmakta, ekip ve donanımı hazırlamaktadır.

Acil durum planlarının hazırlanmasında varsa il ölçeğindeki diğer acil durum planlarıyla da koordinasyon sağlanması ve ilgili bakanlık, kamu kuruluşları, meslek teşekkülleriyle üniversitelerin ve diğer mahallî idarelerin görüşleri alınması da öngörülmektedir.

Büyükşehir belediyeleri, büyükşehir belediyeleri sınırları içindeki ilçe ve ilk kademe belediyeleri ve il belediyeleri ile nüfusu 50.000’in üzerindeki belediyeler; kentin gelişimine uygun olarak eskiyen kent kısımlarını yeniden inşa ve restore etmek; konut alanları, sanayi ve ticaret alanları, teknoloji parkları ve sosyal donatılar oluşturmak, deprem riskine karşı tedbirler almak veya kentin tarihi ve kültürel dokusunu korumak amacıyla kentsel dönüşüm ve gelişim projeleri uygulayabilmektedir.

Kentsel dönüşüm ve gelişim projelerine konu olacak alanlar, meclis üye tam sayısının salt çoğunluğunun kararı ile ilân edilmektedir.

Kent konseyinin, kent yaşamında; kent vizyonunun ve hemşehrilik bilincinin geliştirilmesi, kentin hak ve hukukunun korunması, sürdürülebilir kalkınma, çevreye duyarlılık, sosyal yardımlaşma ve dayanışma, saydamlık, hesap sorma ve hesap verme, katılım ve yerinden yönetim ilkelerini hayata geçirmeye çalışacağı da Kanunda yer almaktadır.

Arsa Ofisi Kanunu ve Toplu Konut Kanununda Değişiklik Yapılması ile Arsa Ofisi Genel Müdürlüğünün Kaldırılması Hakkında Kanun

Arsa Ofisi Kanunu ve Toplu Konut Kanununda değişiklik yapan ve Arsa Ofisi Genel Müdürlüğünü kaldıran "Arsa Ofisi Kanunu ve Toplu Konut Kanununda Değişiklik Yapılması ile Arsa Ofisi Genel Müdürlüğünün Kaldırılması Hakkında Kanun" 15.12.2004 günlü ve 25671 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak, yürürlüğe girdi.

1164 sayılı Arsa Ofisi Kanunu ile kurulan Arsa Ofisi Genel Müdürlüğü, teşkilatı ile birlikte kaldırılmaktadır. Her türlü araç-gereçleri ve mevcut hizmet binaları ile lojman binalarının bulunduğu taşınmazlar tapuda re'sen Maliye Hazinesi adına tescil edildikten sonra Bayındırlık ve İskan Bakanlığına tahsis edileceği, diğer hak ve yükümlülüklerinin ise Toplu Konut İdaresi Başkanlığına devredileceği anılan Kanunda öngörülmektedir. Ayrıca Arsa Ofisi Genel Müdürlüğünde görev yapan personelin, Bayındırlık ve İskan Bakanlığına devredilmesi ile ilgili düzenlemelerde anılan Kanunda yer almaktadır.

1164 sayılı Arsa Ofisi Kanunu'nun adı "Arsa Üretimi ve Değerlendirilmesi Hakkında Kanun" olarak da değiştirildi. Anılan Kanunun 4. maddesi ile 1164 sayılı Arsa Ofisi Kanununun "amaç ve görevler" başlıklı 1. maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Kanunun amacının arsa alanın aşırı fiyat artışlarını önlemek üzere tanzim alış ve satışı yapmak; konut, sanayi, eğitim, sağlık ve turizm yatırımları ve kamu tesisleri için arazi ve arsa sağlamak olduğu belirtilerek, 1164 sayılı Kanunda yazılı görevlerin Toplu Konut İdaresi tarafından yürütüleceği, kanunlarda ve ilgili mevzuatta Arsa Ofisi Genel Müdürlüğüne yapılan atfıların Toplu Konut İdaresi Başkanlığına yapılmış sayılacağı öngörüldü. Bu düzenleme ile hazine arsa ve arazileri üzerindeki plan yapma, yaptırma yetkisi Toplu Konut İdaresine verilmiştir.

Anılan Kanunla 2985 sayılı Toplu Konut Kanununa eklenen ek madde ile; Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, kendisi tarafından yapılan veya yaptırılacak yapılara, imar planı ve mevzuata aykırı olmamak, her türlü fenni mesuliyetin kendisi tarafından üstlenilmesi ve mülkiyetin belgelenmesi kaydıyla başka belge istenmeksizin müracaat tarihinden itibaren onbeş gün içinde avan projeye göre ilgili idarece yapı ruhsatı verilmektedir.

Endüstri Bölgeleri Yönetmeliği

4737 sayılı "Endüstri Bölgeleri Kanunu ve Organize Sanayi Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun" 5195 sayılı "Endüstri Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" ile değiştirilmesi nedeniyle 2.8.2002 günlü ve 24834 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Endüstri Bölgeleri yönetmeliği yürürlükten kalmıştır. Yeni "Endüstri Bölgeleri Yönetmeliği" 16.12.2004 tarih ve 25672 sayılı Resmi Gazete yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Anılan Yönetmelik endüstri bölgelerinin kurulması, yönetimi ve işletilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektedir.

Endüstri Bölgesinde imar planlarının 1/5000 ölçekli nazım imar planı ve 1/1000 ölçekli uygulama imar planı olduğu belirtilerek, plan müellifi tarafından Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelikte belirtilen

teknik esaslara göre hazırlanarak, Sanayi ve Ticaret Bakanlığına sunulacağı ve onaylanacağı öngörülmüyor.

Yönetmelikte imar planı yapımı, revizyonu ve değişiklikleri hakkında, anılan yönetmelikte belirtilmeyen hususlarda, mekansal standartlar hariç, İmar Kanunu ve ilgili yönetmeliklerinde belirtilen esasların geçerli olduğu hükme bağlanmaktadır.

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik

16.12.2003 tarihli ve 25318 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinde değişiklik yapan "Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik" 16.12.2004 tarihli ve 25672 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak, yürürlüğe girdi.

Yönetmelik değişikliği ile yönetmeliğe tabi projeler için "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" kararı veya "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" kararı alınmadıkça bu projelere hiçbir teşvik, onay, izin, yapı ve kullanım ruhsatı verilemeyeceği, proje için yatırıma başlanamayacağı hükme bağlanmaktadır.

7.2.1993 tarihli ve 21489 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinden önce uygulama projeleri onaylanmış, çevre mevzuatı ve ilgili diğer mevzuat uyarınca yetkili mercilerden izin, ruhsat veya onay ya da kamulaştırma kararı alınmış, yatırım programına alınmış, mevzi imar planları onaylanmış projelere, bu tarihten önce üretim ve/veya işletmeye başladığı belgelenen faaliyetlere 9.8.1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu ve ilgili diğer yönetmeliklerde alınması gereken izinler saklı kalmak kaydıyla ÇED Yönetmeliğinin uygulanmayacağı öngörülmektedir.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Meslek İçi Eğitim ve Belgelendirme Yönetmeliği

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nce 14.12.2004 tarihli ve 25670 sayılı Resmi Gazete'de "Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Meslek İçi Eğitim ve Belgelendirme Yönetmeliği" yayımlanarak, yürürlüğe girdi.

Yönetmelik, ülke ve toplum yararları doğrultusunda meslek alanları ile ilgili denetimin yapılabilmesi, yetkili üyelerin tanımlanması, üyelerin mesleki ve bilimsel çalışmalarına yaptıkları işlere ve tamamlayıcı eğitimlerine dayanan uzmanlıklarının Odalarca belirlenmesi, belgelendirilmesi ve gerektiğinde yetkili üyelerin kamuoyuna önerilmesinin sağlanmasını amaçlamaktadır.

Yönetmelik, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı odalara kayıtlı mühendis, mimar ve şehir plancılarının meslek alanlarına yönelik, toplumun gereksinimlerini karşılamak doğrultusunda araştırma, inceleme, projelendirme, tasarım, raporlama, eğitim, uygulama ve teknik sorumluluğu üstlenme işlevleri kapsamında olan ve uzmanlık gerektiren hizmetler için yetkili üyelerin saptanması, eğitimi ve belgelendirilmesi esaslarını kapsamaktadır.